

BIẾN ĐỘNG MẬT ĐỘ SÂU NON BƯỚM CHANH - *CATOPSILIA POMONA* (FABRICIUS, 1775) TRÊN CÁC LOÀI CÂY CHỦ Ở THÀNH PHỐ HUẾ

Võ Đình Ba*, Nguyễn Việt Thắng

Khoa Sinh học, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

*Email: vodinhba@hueuni.edu.vn

Ngày nhận bài: 15/6/2022; ngày hoàn thành phản biện: 21/6/2022; ngày duyệt đăng: 4/8/2022

TÓM TẮT

Bướm chanh (*Catopsilia Pomona*) là loài phân bố rộng, chúng có tập tính di cư. Nhiều địa phương đã sử dụng nhộng loài này để chế biến thành những món ăn độc đáo, tuy nhiên nhiều người vẫn xem chúng là loài gây hại và gây cảm giác sợ hãi ở pha sâu non. Cây chủ là một yếu tố quan trọng quyết định đến sự phát triển của loài Bướm chanh. Ở thành phố Huế, nghiên cứu này đã ghi nhận sâu non loài *C. pomona* sử dụng bốn loài cây chủ gồm *Cassia fistula*, *C. javanica*, *C. siamea* và *Senna alata*, trong đó loài *C. siamea* là cây chủ ưa thích nhất. Sâu non phát hiện quanh năm trên các loại cây chủ với mật độ khác nhau, sâu xuất hiện nhiều vào nửa cuối tháng ba, bùng phát vào tháng tư (mật độ trung bình cao nhất là $20,6 \pm 0,78$ con/lá ở cây Muồng Xiêm). Vào thời gian sâu bùng phát, nhiều cây Muồng Xiêm bị ăn trụi lá, sâu tràn xuống đường, xâm nhập vào các công trình công cộng, nhà dân.

Từ khóa: Bướm chanh, bùng phát, *Catopsilia pomona*, cây chủ

THE VARIATION OF CATERPILLAR DENSITY OF THE COMMON EMIGRANT BUTTERFLY - CATOPSILIA POMONA (FABRICIUS, 1775) ON HOST PLANTS IN HUE CITY

Vo Dinh Ba*, Nguyen Viet Thang

Faculty of Biology, University of Sciences, Hue University

*Email: vodinhba@hueuni.edu.vn

ABSTRACT

The Common Emigrant butterfly (*Catopsilia pomona*) which is widely distributed, has the habit of migrating. Some localities have used *C. pomona* pupae to make unique dishes, but most people think that they are pests and they also cause a feeling of fear in the larval phase. The host plants also play an important role in determining the development of the Common Emigrant butterfly. In Hue city, this study recorded caterpillars of *Catopsilia pomona* using four host plant species including *Cassia fistula*, *C. javanica*, *C. siamea* and *Senna alata*, in which *C. siamea* was the favorite host plant. The larvae were found year-round on host plants with varying degrees, they appeared more in the second half of March and broke out in mid-April (the highest average density was 20.6 ± 0.78 inds./leaf in *C. siamea*). At the time of the outbreak, many *C. siamea* trees were stripped of their leaves, and the caterpillars spilt over the road, invaded public buildings and people's houses

Keyword: *Catopsilia pomona*, Common Emigrant, hostplants, outbreak.

Võ Đình Ba sinh ngày 12/12/1978 tại Phú Yên. Năm 2000, ông tốt nghiệp cử nhân Sinh học tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Năm 2006, ông tốt nghiệp thạc sĩ chuyên ngành động vật học tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Hiện nay, ông công tác tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: côn trùng, lưỡng cư, bò sát

Nguyễn Việt Thắng sinh ngày 19/8/1966 tại Phú Thọ. Năm 1988, ông tốt nghiệp cử nhân Khoa học ngành Sinh học tại trường Đại học Tổng hợp Huế (nay là Đại học Khoa học, Đại học Huế). Năm 1997, ông tốt nghiệp thạc sĩ chuyên ngành Hóa sinh – Sinh lý thực vật tại trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Hiện nay, ông công tác tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Tài nguyên thực vật, cây thuốc.